

Генрік Сенкевич

Камо грядеши. Переказ

Рим часів імператора Нерона, що погруз в злочинах і розпусті. До Петронія — письменника, естета, поціновувачу розкоші і насолод, «арбітру витонченості», наближеному до Нерона — являється племінник, молодий і прекрасний воїн, патрицій Марк Вініцій. Юнак розповідає, що, повертаючись до Риму з війни проти парф'ян, він пошкодив руку і його, пораненого, взяв до себе в будинок сивочолий полководець Авл Плавтій. Там Вініцій зачарувався юною Лігією, схожою на тендітну темноволосу голубооку німфу.

Вона — дочка царя лігійців, які живуть в далеких північних лісах, і на батьківщині її звать Каллін. Дитиною вона потрапила в Рим як заручниця і виросла в будинку благородного Авла і його вірної, добродешної дружини Помпонії. Ставлячись до Лігії, як до рідної дочки, вони виховали її чистою, цнотливою і ніпрохи не схожою на розпусних римлянок. Кажуть, сама молода, красива, спокійна і сумна Помпонія — християнка, але Петроній, наприклад, в це не вірить: усім відомо, що християни — страшні лиходії, Помпонія ж, особа яка немов випромінює світло, лиходійкою бути ніяк не може.

У будинку Авла Вініцій наговорив Лігії багато палких слів, і в серці дівчини спалахнуло почуття у відповідь. Але вона чомусь намалювала на піску рибу... Втративши голову Вініцій готовий одружитися на Лігії. Але Петроній розповідає Нерону, що Вініцій закохався в струнку заручницю-лігійку. Слова ці відразу відвертають самого імператора від дівчини — і він обіцяє Петронію забрати її до палацу і віддати Вініцію.

До палацу Лігію супроводжує велетень і силач Урс, лігієць, що потрапив в Рим разом з маленькою царівною і, як і вона, став тут християнином. Увечері дівчину, що тремтить від страху, ведуть на бенкет. На радість Лігії місце поруч з нею займає Вініцій. Незабаром, сп'янілий пристрастю і вином, він починає палко цілувати красуню, шепочучи, що завтра Нерон віддасть її йому. Та підскачивший Урс відкидає Вініція і забирає перелякану дівчину з банкетної зали.

Лігія ридає. Вона не бажає ставати наложницею Вініція. Краще злидні, ніж розкіш і безчестя! Лігія вирішує втікати.

Дізнавшись про зникнення Лігії, Вініцій в сказі вбиває старого раба, що виростив його. Вперше в житті хтось посмів стати проти бажанням юного патриція!

Збожеволівши від любові і відчаю, Вініцій розшукує Лігію. Петроній, співчуваючи

племіннику, готовий подарувати йому свою прекрасну рабиню, золотоволосу грекиню Евніку. Але та настільки пристрасно молить не відсилати її з дому, що здивований Петроній розуміє: дівчина закохана в нього самого! І відданість Евніки розтоплює його серце. Евніка приводить хитрого грека Хілона — п'яницю і краснобая, шахрая, спостерігача і донощика, який береться знайти Лігію. Дізнавшись, що дівчина малювала на піску рибу, цей чоловік, схожий на мавпу і лисицю одночасно, відправляється на пошуки.

Незабаром він з'ясовує, що риба — таємний знак християн. Прикинувшись християнином, Хілон проникає в їх середовище і зустрічає лікаря Главка, родину якого свого часу видав розбійникам, а самого залишив помирати на дорозі. Тепер Хілон боїться, що Главк впізнає його, і намагається нацькувати на лікаря іншого християнина, простодушного силача Урбана, якому говорить, ніби Главк — шпигун імператора. По тому, як здригається гігант, коли Хілон випадково згадує ім'я Лігії, хитрий грек розуміє: Урбан — це Урс!

У Рим прибуває апостол Петро. На його нічну проповідь збираються всі християни міста. Хілон веде туди Вініція, який сподівається зустріти там Лігію. Апостол Петро вражає юнака простотою і величчю. Особа старця світиться такою силою переконання, яка притаманна одній лише істині.